

АНАЛІЗ СУСПІЛЬНО-НЕБЕЗПЕЧНИХ ДІЙ СКОЄНИХ ПСИХІЧНОХВОРИМИ В 2010-2012 РОКАХ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Мудренко І.Г., доцент, Одарченко О.П., лікар

СумДУ, кафедра нейрохірургії та неврології

Сумський обласний клінічний психоневрологічний диспансер

Агресія - фізична чи вербальна поведінка, спрямована на нанесення шкоди будь-кому. В основі агресивної поведінки лежать фізіологічні процеси ярості, злоби, які виникають при дії психотравмуючих чинників, призводять до стану фрустрації на тлі особистісних відхилень. Агресія зустрічається як у психічно здорових так і у хворих осіб. У останніх психопатологічні розлади суттєво впливають на формування та реалізацію агресивної поведінки. За даними літератури, особливо небезпечними є хворі на галюцинаторно-параноїдні стани при шизофренії, афективні розлади, розлади особистості, сутінкові розлади свідомості, в стані алкогольного та наркотичного сп'яніння. Поряд з цим в реалізації агресивних намірів відіграють роль преморбідні риси особистості хворого. Гетеро агресія є проявом кримінальної злочинності і постає як суспільно негативне явище.

Нами проаналізовано дані судово-психіатричних експертиз області за 2010-2012 роки з метою виявлення динаміки в кількості скоєних правопорушень психічнохворими та їх коморбідності з нозологічними станами.

Загальна кількість судово-психіатричних експертиз по кримінальним справам на протязі 2010-2012 років коливалась від 678 до 690 і є відносно стабільною.

Проведений аналіз свідчить, що в 2012 році психічнохворими, які визнані неосудними, було скоєно 66 правопорушень. У порівнянні з 2011, 2010 роками – 45 та 53 відповідно. Таким чином, бачимо зростання кількості суспільно-небезпечних діянь.

В той же час, збільшується кількість правопорушень, скоєних психічнохворими, за тяжкими статтями КК України, а саме злочинів проти життя та здоров'я особи та проти статевої свободи й статевої недоторканості особи, так, в 2012 році скоєно таких злочинів 10, в 2011 році – 5, в 2010 році – 4.

Кількість правопорушень, скоєних психічнохворими, проти власності та з хуліганських мотивів залишається на одному рівні: в 2012 році – 32, в 2011 році – 28, в 2010 році – 32; в 2012 році – 5, в 2011 році – 3, в 2010 році – 4 відповідно.

За нозологічним спектром серед осіб, що визнані неосудними перше місце займають хворі на шизофренію: в 2012 році – 34, в 2011 році – 27, в 2010 році – 23; друге – розумову відсталість: в 2012 році – 21, в 2011 році – 6, в 2010 році – 16; третє – органічне враження ЦНС (різної етіології): в 2012 році – 4, в 2011 році – 3, в 2010 році – 9. Така тенденція є стабільною протягом останніх 10 років.

Зростання кількості суспільно-небезпечних дій, скоєних психічно хворими, в деякій мірі можна пояснити зростанням загальної кількості скоєних правопорушень в суспільстві, соціально-економічними факторами, недостатньою соціальною захищеністю психічно хворих (невчасне звернення до психіатра з послідуочим динамічним спостереженням, обмежене фінансування на безкоштовне лікування, відсутність інвалідації при наявних ознаках стійкої втрати працездатності).